

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK) MAY 6, 1946

ŠTEVILKA (NUMBER) 89

Molotov in Kardelj zahtevata Trst za Jugoslavijo

Sov. minister obtožuje zapadne sile, da skušajo kaznovati Jugoslovane

PARIZ, 5. maja.—V petek je podpredsednik jugoslovanske vlade Edvard Kardelj imel pred konferenco velike četvorice tri ure in pol dolg govor, v katerem je strastno zagovarjal stališče Jugoslavije in zahteval, da se Jugoslaviji prizna Trst in Julijska krajina do črte ob Soči, ki je do leta 1918 tvorila mejo med Avstrijo in Italijo.

Njemu je sledil italijanski ministrski predsednik Alcide de Gasperi, ki je govoril eno uro, ki je zahteval, da velika četvorica prizna linijo, katero je po prvi svetovni vojni predlagal predsednik Wilson kot novo mejo med Italijo in Jugoslavijo.

Tekom zaslišanja sta jugoslovanska in italijanska delegacija sprejela druga proti drugi in skoro nič manj napeto je bilo zadržanje ministrov, ki imajo odločiti sporno vprašanje.

Sovjetski zunanji minister Molotov je protestiral proti navzočnosti Italijanov, ko je Kardelj predložil stališče Jugoslavije ter poudaril, da je Jugoslavija zavezniška država, medtem ko je bila Italija do svojega zloma članica osovite.

Toda Byrnes, Bevin in Bidault se z sovjetskim zunanjim ministrom niso strinjali in tako je de Gasperi z italijansko delegacijo ves čas zaslišanja ostal v konferenčni sobi.

Ministrski svet je imel pred seboj poročilo komisije za novo mejo, v katerem so britski, ameriški in francoski eksperti priporočali slično črto, ki naj bi tekla vzhodno od Tržače (Montfalcone) in ki bi dala Trst Italiji. Črta, katero je predlagal ruski ekspert, bi šla zapadno od črte, ki so jo predlagali britski, ameriški in francoski eksperti, ter bi dala Trst Jugoslaviji.

Kardelj je podal ugovor proti delu poročila, ki ga je podala mejna komisija in izjavil, da bo glede tega spisal posebno izjavo. Poudaril je, da Jugoslavija potrebuje močno mejno črto kot zaščito proti italijanski napadalnosti.

Gasperi je trdil, da bi priznanje jugoslovanske črte pomenilo, da bi 600.000 Italijanov prišlo pod oblast Jugoslavije.

Na sobotni seji je svet zunanjih ministrov nadaljeval z razpravo Trsta in Julijske krajine, ne da bi prišel do kakega zaključka. Medtem ko so Bevin, Byrnes in Bidault zagovarjali Italijo, je Molotov odločno stal za Jugoslavijo.

Enkrat tekom ostre debate je Molotov zastopnikom zapadnih sil vrgel v obraz očitek, da Jugoslavijo, ki se je borila na strani zaveznikov, sedaj skušajo kaznovati, medtem ko predlagajo nagrado za Italijo, ki je bila glavna zaveznica nacistične Nemčije.

Byrnes, ki je bil očitno neprijetno dirjen nad neizprosno logiko Molotovega argumenta ter je v razburjenem tonu zanikal, da imajo zapadne sile kakršenkoli namen, da bi Jugoslavijo "kaznovali" ter izjavil, da se to nikakor ne more reči glede črte, katero je zagovarjal ameriški zastopnik pri komisiji ekspertov.

V enakem tonu sta govorila Bidault in Bevin. Slednji je izjavil, da je komisija sestojala iz nepristranskih in odgovornih izvedencev, ki so podali poročilo, ne da bi pri tem imeli kake zadržane motive, in da bi bila črta, katero je predlagal francoski ekspert, najbližja pravi narodnostni meji.

Na seji v soboto zvečer je Byrnes predlagal konferenci, da bi se vprašanje nove meje med Jugoslavijo in Italijo odločilo s plebiscitom, ki naj bi se vršil samo v Trstu, oziroma zoni B. Molotov je takoj nastopil proti temu ter izjavil, da ako se konferenca izreče za ljudsko glasovanje, tedaj bi isto moralo obsegati vso Julijsko krajino z Istro vred.

Kakor se poroča iz nekega ameriškega poluradnega vira, je Bevin v tem pogledu podprl Molotovo stališče.

Večerna seja zunanjih ministrov je trajala tri ure. Na njej so vsi štirje ministri izrazili svoje stališče in iz omenjenih izjav je razvidno, da je velika četvorica danes še prav tako daleč od rešitve vprašanja, kot je bila prošlega septembra na prvi konferenci zunanjih ministrov v Londonu.

Jugoslovanski ministrski podpredsednik Kardelj je v soboto zvečer izjavil, da bo Jugoslavija podvzela vse korake, ki se ji bodo zdeli potrebni, ako bi konferenca izročila Slovence v Julijski krajini Italiji.

Britski viri javljajo, da je Molotov na večerni seji v soboto iznova argumentiral v prilog jugoslovanskim zahtevam ter poudaril, da se istim mora ugoditi, kajti prizadeto ozemlje je bilo odskočna deska fašistične napadalnosti, kateri se mora nova Italija odpovedati, ako si hoče pridobiti zaupanje svojih sosedov na vzhodni strani Jadrana.

Primarne volitve, ki se vršijo jutri, so važne!

Jutri se bodo vršile v državi Ohio primarne volitve, pri katerih bodo državljani nominirali kandidate obeh strank za važne urade pri okrajni, državni in zvezni vladi. Pomniti je treba, da nihče ne bo mogel biti voljen v novembru, ako jutri ne bo dobil nominacije.

Kandidat za ponovno nominacijo je governer FRANK J. LAUSCHE, ki sicer nima resne opozicije, navzlic temu pa je važno, da pri primarnih volitvah, prodre s tako veliko večino, da bo ojačena njegova pozicija pri rednih volitvah v jeseni, to tem bolj, ker so politični interesi njegove lastne stranke v mnogih delih države skrajno oddaljeni napram njemu.

Druge skrajno važna odločitev bo podana v tekmi za demokratsko nominacijo za zveznega senatorja. Vodilni kandidat na tem polju je MARVIN C. HARRISON, odločen progresivec, o katerem se lahko naprej reče, da bo vodil agresivno kampanjo za poraz bivšega governerja John W. Brickerja, torija, ki ni imel opozicije za nominacijo za senatorja. So še trije na demokratski listi za zveznega senatorja, med katerimi sedanji senator James W. Hoffman, ampak javna tajnost je, da noben izmed trojice razen Harrisona nima prilike, da bi v novembru porazil burbonskega Brickerja.

Podporo organiziranega delavstva in liberalnih elementov uživajo tudi sledeči kandidati: WILLIAM M. BOYD, ki kandidira za kongresnika "at large"; Michael A. Feighan, kandidat za ponovno izvolitev v 20. kongresnem okrožju, proti kateremu kandidira fašistično usmerjeni Martin L. Sweeney, in EDWARD J. KOVACIC, sešajski councilman iz 23. varde, ki je kandidat za urad okrajnega komisarja.

Na državno zbornico kandidirata na demokratskem tiketu dva Slovenca in sicer JOSEPH POZNIK, ki je že mnogo let politično aktiven v 32. vardi, in WILLIAM A. KASTELIC, tudi bivajoč v collin. okrožju.

Velike važnosti za razvoj in rast našega mesta in okraja je predlog za odobritev bondov v znesku 55 milijonov dolarjev za obnovo in gradnjo, ki je počivala tekom vojnih let. Vse stranke in skupine brez razlike na politično pripadnost so se zedinile na tem, da je odobritev teh bondov nujna za razmah Clevelanda zato resno priporočamo našim državljanom, da gotovo izpolnijo to glasovnico in da napravijo križ pred besedo "YES."

Volilne koče bodo odprte 6:30 zjutraj do 6:30 zvečer. Za vršitev vaše državljanske dolžnosti v polnem obsegu je potrebno, da greste jutri na volišče!

DRAŽA MIHAJLOVIĆ ZAVRNIL POMOČ AMERIŠKEGA ADVOKATA

BELGRAD, 4. maja.—Notranje ministrstvo je danes objavilo pismo. Draže Mihajlovića, v katerem je slednji odklonil ponudbo za zagovor, katero mu je pred nekaj dnevi stavil ameriški odvjetnik Morris Ernst iz New Yorka.

Pismo je bilo datirano 2. maja in njegova fotostatična kopija je bila pokazana časnikarjem. V njem je bivši četniški vodja, ki je obtožen izdaje, zapisal: "Jaz imam popolno zaupanje v sedanje jugoslovansko sodišče in smatram, da bom sposoben se zagovarjati brez pomoči iz inozemstva."

VOLITE ZA TE TRI KANDIDATE

EDWARD J. KOVACIC
Kandidat za okrajnega komisarja

FRANK J. LAUSCHE
Kandidat za governer

MICHAEL A. FEIGHAN
Kandidat za kongres v 20. distriktu

Krvav jetniški upor v Alcatrazu

SAN FRANCISCO, 4. maja.—Danes je bil končno zadušeni krvavi upor jetnikov v zvezni jetnišnici na otoku Alcatraz, ki je trajal tri dni, tekom katerih je skupina desperatnih kaznjencev držala večino stražnikov kot talce.

V strelskih bitkah je izgubilo življenje pet oseb, trije kaznjenci in dva stražnika, 14 stražnikov pa je bilo ranjenih. Tekom borbe je uprava jetnišnice morala poklicati vojaštvo na pomoč.

Ubiti jetniki, ki so se vsi nahajali v dosmrtnem zaporu, so bili Joseph Cretzer, Bernard Coy in Marvin Hubbard.

NOVOROJENČEK UMRL

V soboto je umrl novorojenček družine John in Christine Sabot, 1415 E. 39 St. Dekliško ime matere je bilo Kovačić. Pogreb se je vršil ob 1. uri danes popoldne iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda na Calvary Pokopališče.

POGREB

Pogreb pokojnega John Drenik se je vršil v soboto ob 11:15 uri zjutraj iz Josip Zele in sinovi pogrebnege zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Jeromija in nato na Calvary pokopališče.

Napredne Slovenke darovale \$300 za otroško bolnico v Sloveniji

Društvo "Napredne Slovenke," št. 137 SNPJ so stopile na pozornico. To žensko društvo je storilo že toliko dobrega in samaritanskega dela od svojega početka, da bi zgodovinar moral napisati posebno poglavje v zgodovini clevelandskih Slovencev. Pri društvu je skupina razumljivih in delavnih Slovencek, ki zaslužijo in jim tudi vsak priznava, da so res napredne.

Na zadnji mesečni seji so spet darovale \$300 za bolnico. Pred meseci so naklonile \$200, skupaj v letošnjem letu \$500. Ko se je ustanovila slovenska sekcija Jugoslovanskega pomožnega odbora, so bile med prvimi, ki so prispevale. Ko se je ustanovila SANS, spet so bile pripravljenosti s podporo. V zadnjih štirih letih so prispevale v denarnih prispevkih in pri nakupovanju vstopnic in na vse druge načine okoli dva tisoč dolarjev v pomoč bratom in sestram v Sloveniji.

In koliko so pomagale z delom. Ko je SANS zbiral in odposiljal staro obleko v domovino St., v cerkev sv. Jeromija in nato na Calvary pokopališče.

Nadaljevanje na 3. strani

Predlagano novo ustavo Francije zadel poraz

Volilci so se izrekli proti ustavi, za katere sprejem so se borili socialisti in komunisti

PARIZ, 6. maja.—Kot razvidno iz števil, ki jih je objavilo notranje ministrstvo danes zjutraj, so volilci včeraj pri referendumu z več kot milijonom glasov večine zavrnili ustavo, katera je bila sprejeta v ustavodajni zbornici in priporočana ljudstvu od strani socialistične in komunistične stranke, ki sta šli skupno v kampanjo za potrditev nove ustave.

Na podlagi poročil, ki vključujejo vsa volilna okrožja z izjemo Korzika, je proti novi postavi glasovalo 10.406.176 volilcev, za ustavo pa 9.238.646.

Večina proti ustavi znaša na podlagi sedanjih poročil 1.167.000 glasov.

Kot se uradno poroča, se je udeležilo volitev 20.116.522 volilcev od skupnega števila 25.063.490 registriranih volilcev; 471.000 glasovnic je bilo zavrnjenih kot neveljavnih.

Glavni boj proti novi ustavi je vodila tretja najmočnejša stranka v Franciji, ki se uradno nazivlja Ljudsko republikansko gibanje ter vsebuje katoliške elemente. Titularni vodja te stranke je general De Gaulle in pristaš iste je tudi sedanji zunanji minister Bidault.

V smislu nove ustave bi imela Francija v bodoče samo eno zakonodajno 669 članov, katera bi volila predsednika republike, premijerja ter večino prizivnega in vrhovnega sodišča.

Opozicija je trdila, da bi upravni sistem, ki bi stopil v polnomoč z novo ustavo, omogočil uvedbo diktature v Franciji.

Vaš donesek za otroško bolnico v Sloveniji bo znak ljubezni in spoštovanja do potrebnih. V ta namen lahko prispevate tudi v uradu "Enakopravnosti!"

VLADA NAZIVLJA STAVKO PREMOMARJEV "NARODNO KATASTROFO"

WASHINGTON, 5. maja.—Iz Bele hiše je bilo danes dano poročilo, v katerem se stavka premogarjev označuje za "narodno katastrofo," ki bo povzročila večmesečno zadržanje produkcije za povojno obnovo.

Rekonverzijski direktor Snyder je poročal predsedniku Trumanu, da bo vzelo tri tedne, predno se bo produkcija v industriji spravila na normalno stopnjo, celo potem, ko bo 400.000 premogarjev šlo nazaj na delo.

Pogajanja za izravnavo med unijo in podjetniki so še vedno na mrtvi točki. Senator Lucas iz Illinois je včeraj pozval predsednika Trumana, da podvzame korake za vladno operacijo premogovnikov.

ZAKLJUČNI SHOD

Nocoj se zaključuje kampanja Progresivnih demokratov okraja Cuyahoga z velikim ljudskim shodom v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Dobrodošli so vsi državljani. Govorili bodo razni kandidati za javne urade. Pričetek ob 8. uri zvečer.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

Constantine Poulos (O. N. A.):

Andersovi Poljaki ne gredo nikamor

Navzlic nedavnim obljubam angleškega zunanega ministra Bevina, da bodo poljske vojaške sile generala Andersa v Italiji nemudoma demobilizirane, dozda se ni videti nobene redukcije poljskih čet v Italiji. Nasprotno, nekateri oddelki poljskih zračnih sil so bili premešeni iz Anglije v Italijo in so zdaj na delu—glasom lastne izjave teh letalcev—da zgrade svojo lastno zračno bazo v bližini Benetk.

Dne 9. marca je izjavil predstavnik angleškega zunanega ministrstva, da bodo poljske sile demobilizirane in razpršene do najpoznejše konca aprila ali v maju. Ko sem pretekli teden prepotoval kraje, v katerih je nastanjena ta "zamejna" armada, ki šteje približno 110,000 mož, nisem opazil nobene najmanjše podrobnosti, ki bi kazala na skorajšnjo demobilizacijo.

Po vaseh in poljih sem videl poljske vojaške, ki so se vežbali v polni bojni opremi, s kolonami tankov, med katerimi je bilo opaziti mnogo ameriških Sherman tankov, ki še vedno nosijo svoje ameriške znake. Poljske zračne sile so se prvič pokazale v Italiji pred petimi tedni. Dva poljska častnika, katera sem srečal blizu Ferrare, sta mi pokazala natančne načrte zračne baze v bližini Benetk, katero pomagata zidati.

Britanski častniki v Trstu so odklonili razpravljati o tej zračni bazi pri Benetkah in niso hoteli povedati, ali jim je stvar znana ali ne. Ameriški častniki pravijo, da se jih zadeva ne tiče ter da nimajo nobenega pojma o stvari.

Težko bi bilo reči, zakaj demobilizacija ni bila izvedena radi tega, ker Angleži nočejo razpustiti take dobro izvežbane armade predno je tržaško vprašanje rešeno, ali radi težav, katere delajo Poljaki sami. Glede tega je zanimivo, da je eden najvišjih ameriških častnikov v Sredozemlju izrazil upanje, da Andersova armada vsaj nekaj časa še ne bo demobilizirana... "vsaj toliko časa ne, da bo rešeno tržaško vprašanje."

V splošnem so poljski vojakovi v Italiji precej rezervirani in jako neradi razpravljajo o teh vprašanjih. Toda jasno je, da žele, da njihove enote ostanejo nedotaknjene in da se demobilizacijo zavleče tako dolgo kot le mogoče. Razlog za to pa je neoporečno dejstvo, da je Andersova armada v Italiji "center odpora proti varšavski vladi," kot se je izrazil eden višjih ameriških častnikov nastanjenih v Italiji.

Vojaška misija varšavske poljske vlade v Rimu se je pritožila, da je bila večina onih 14,000 poljskih vojakov, ki so se preteklo jeseni prijavili za povratek na Poljsko, vohunov, katere je general Anders poslal domov z natančnimi navodili, kako organizirati podtalno gibanje proti sedanji vladi. Nekaterim pa je naročil, da se morajo vrniti nazaj v Italijo in prinesiti s seboj strahotna poročila o "obupnih razmerah" na Poljskem, da bi tako preprečili odpadanje dodatnih množic vojakov.

Temu vprašanju povratka posveča vodstvo poljske armade v Italiji ogromno pozornosti. Izredno glasna propaganda nastopa proti temu—Andersova armada izdaja za svoje vojaške dvojne dnevnih časopisov, 3 tednike in 2 mesečnika. Vsi so prežeti divje protiruske propagande in hujškanja proti varšavski vladi. Često je najti v stolpcih teh časopisov namerne laži, katerih cilj je, da vzamejo poljskim vojakom vsako željo, da bi se vrnili domov.

Andersovi častniki se radi uče tudi od svojih najhujših sovražnikov—organizirali so mnogobrojno četo "političnih komisarjev." Ime je seveda drugačno; imenujejo jih "častnike za odnose z javnostjo." Na ramenih nosijo posebne značke, toda v drugem ni najti nobene razlike med njimi in drugimi vojaki.

Poglavitna naloga teh častnikov je, da prirejajo redne konference za svoje vojaške, katerim tolmačijo, kako nevarno bi bilo vrniti se domov v sedanjem trenutku. Obenem pa si prizadevajo preveriti vojaške, da se bo nekega dne Andersova armada vrnila na Poljsko in razbila in uničila "ne-poljske in Rusom naklonjene uzurpatorje," ki so zdaj na vladi na Poljskem.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Niso dali prilike se obleči

Emil Kobal, R. 3, Box 1130, Fontana, California, je prejel pismo od svojega brata Cirila, Tevče, št. 15, pošta Ajdovščina, Slovensko Primorje, v katerem mu toži, da je veliko prestal v prvi in drugi svetovni vojni, kot tudi njegova družina. Pismo je sledeče:

"Tevče, Ajdovščina, Jugoslavija,

"Ljubi moj brat!

"Preden Ti kaj več pišem, Te najsrčneje pozdravljam in sporočam, da po hudih časih sem še malo živ. Si nisem mislil, da bom še kdaj več videl svoj kraj in svojo družino. Bil sem interniran v Nemčijo. Jaz in moj 15-letni sin sva morala iti v tujino stradati. Pretrpela sva dosti oba.

"Ko sva nekoč zjutraj vstala, so pridrveli Nemci in nas zvečeli. Nam niso dali časa se obleči. Kar brž smo morali iti bosi in nagi oči doma. Ko sem šel od doma, sem še pogledal nazaj, če bom še kakšnega videl, da ga pozdravim. Takoj je stopil Nemec k meni in mi dal brco. Druga je si nisem več mislil, kot da nas vse postrelijo, kakor so jih dosti.

"Tako sem bil 23 mesecev v Nemčiji. Vsega hudega smo morali prestati. Ta starejši fant je bil v naši vojski in če je prišel domov, se je moral skrivati, kot divja žival. Če je kateri prišel

v roke Nemcev, so ga vzeli ali pa kar ubili.

"Žena se je ubijala z gruntom in dvema malima sinovima, da je šlo počasi naprej. Se njo bi bili kmalu ustrelili. Enkrat, ravno ko je šla iz hiše, so Nemci streljali za njo in k sreči zgrešili.

"Vidiš, dragi brat, hudo se nam je godilo. Si nisem mislil, da Ti bom še kdaj pisal. Pa po hudih bojih smo še vsi živi, tudi družina in sestre.

"Sestre so tudi še žive in njih družine. V prvi vojni sem moral veliko prestati, bil sem ranjen v roko in trebuh. Takrat sem bil v bolnišnici 20 mesecev. Sedaj pa spet zaprt skoraj dve leti. Jaz moram vedno trpeti, da sem res pravi trpin na svetu. Sedaj sem pa čisto uničen in izčrpan.

"Hrano so nam dajali brez zabele. Žena, če je šla po opravih in če je zaprla hišo, so prišli in odprli in vse pregledali, kar jim je bilo povšeči pa pobrali in odnesli. Vse jim je prišlo prav, ura, obleka, zabela in še sukanec in sploh vse. Sedaj je pa tukaj velika draginja. Tako smo skoraj bosi in nagi, pa moramo čakati boljših časov. Se Ti zahvalim za pismo, katerega sem bil res vesel. Pozdrav od nas vseh!

"Ciril Kobal".

Na jeziku so se borili za vero

Mrs. Julia Peternel, 6319 Carl Ave., je prejela dvojce pismo od sestre Frančiške Potočnik iz Popirnice, št. 5, Škofja Loka, ki na jasen način opisuje dogodke v domačem kraju. Glede domobrancev pravi, da so se borili za vero samo na jeziku, v resnici so pa morili domače ljudstvo, ki je bilo zavedno in ni hotelo kot domobranci sami služiti Nemcu in Italijanu. V drugem pismu poroča sestra zelo veselo novico, da je po 27 letih njih mati sedaj prvič pričela prejemati pokojnino po pokojnem možu. Te bi bila morala bivša Jugoslavija plačati, a ni, nova, prerajena Jugoslavija pa skrbi za izpolnitev svojih obveznosti napram narodu. Pismi sta sledeče vsebine:

"Popirnica, 7. januarja 1946.

"Draga sestra in vsi Tvoji!

"Mislim, da ste moje prvo pismo dobili. Sem Vam že pisala, da smo vsi doma in zdravi. Ampak vojska se, pa pozna vsem. Tako nekam so nam živci opešali. Nas je še kar nekam strah, da bi se še kdaj povrnili taki grozni časi.

"Če pomislim sedaj nazaj, se mi zdi, kakor bi bile to ene dolge grozne sanje. Čudno je, da more človek toliko prestati. Iz dneva v dan sama skrb, kdaj bodo prišli Nemci ali domači rabljili in nam požgali doma, nas pa od vlekli Bogue kam, kakor se je to zgodilo po večini povsod, kjer je bil kakšen partizan pri hiši. Tudi midve z mamom sva že bile zapisane, pa ne vem, kaj je prišlo vmes, da so naju zgrešili.

"France je bil tri leta in pol partizan, zato so nam pa vedno grozili z izselitvijo. To se ni zgodilo, pač pa so nam pokradli domačo izdajalca, domobranci Slovenici. Gotovo ste že kaj slišali o teh ljudeh. Niso bili najboljši, ker so bili nemški hlapeci.

"Na jeziku so se vedno borili le za vero, ampak so morili domače ljudi in kradli, kamor so prišli. Pri nas, kar so dobili moške obleke, sploh vse je šlo z njimi. Francetu, kar je imel doma, do zadnjega kosa so mu vzeli. Še meni niso priznale. Kar jim je bilo všeč, je šlo z njimi. Iz naše vasi je bil samo eden pri njih.

Iz fare in od sv. Duha pa zelo veliko.

"Tone je tudi sedaj doma, po dveh letih pregnanstva v Italijo. Bil je v Šiški na postaji, ima tam službo, pa so nekaj pošiljali partizanom v gozdove. Tudi tam se je dobil izdajalec med njimi in so vsi šli v zapore.

"Eni so se srečno vrnili, na fisoče pa jih je ostalo v tujini. Umirali so od gladi; kako so jih mučili na razne načine, samo da so več ljudi uničili. Hvalabogu, tega strahu sedaj ni več. Janez pa je še vedno v Trzinu.

"Prejšnja leta nismo mogli nič iti eden do drugega, ker je bila v št. Vidu meja. Mi smo bili pod Nemce, oni pa pod Italijane, pa nisi smel nikamor.

"Vas vse skupaj zelo pozdravimo vsi domači.

"Frančiška Potočnik."

"Popirnica, Škofja Loka,

2. februarja 1946.

"Draga sestra in vsi Tvoji!

"Kakor si pričakovala groznih novic od doma, vendar smo jo pri nas še precej dobro prestali, čeravno je bilo hudo, vsaj živi smo vsi ostali.

"Resnica je, kar čitate v časopisu. Človek ne bi mogel črkam verjeti, ako ne bi sam videl in slišal grozot, ki so se godile okrog nas. Dne 9. februarja in nam požgali doma, nas pa od vlekli Bogue kam, kakor se je to zgodilo po večini povsod, kjer je bil kakšen partizan pri hiši. Tudi midve z mamom sva že bile zapisane, pa ne vem, kaj je prišlo vmes, da so naju zgrešili.

"France je bil tri leta in pol partizan, zato so nam pa vedno grozili z izselitvijo. To se ni zgodilo, pač pa so nam pokradli domačo izdajalca, domobranci Slovenici. Gotovo ste že kaj slišali o teh ljudeh. Niso bili najboljši, ker so bili nemški hlapeci.

"Na jeziku so se vedno borili le za vero, ampak so morili domače ljudi in kradli, kamor so prišli. Pri nas, kar so dobili moške obleke, sploh vse je šlo z njimi. Francetu, kar je imel doma, do zadnjega kosa so mu vzeli. Še meni niso priznale. Kar jim je bilo všeč, je šlo z njimi. Iz naše vasi je bil samo eden pri njih.

in so nam slovesno oznanili junaki čin, ki so ga napravili. Zastavili so nas pa tako, kakor največje razbojnice. Cel gozd bajonetov je bilo okrog nas. Če bi kdo pokazal le malo ogorčenja, bi bil na mestu obležal. Na gmajni pa stoji lep spomenik padlim žrtvam. Slava jim! Enako vsem padlim borcem, ki so se borili za nas in dali življenje.

"Kakšni pogrebi so se vršili od poletja sem; skupno po 50 in še več so jih pokopavali, ki so jih pobili Nemci in belogardisti. To so naši slovenski izdajalci s škofom ljubljanskim vred. Povsod okrog so bili pokopani, po vseh hribih in gozdovih. Povsod si naletel na grob partizana-borca. Samo na fari jih je čez 50. Nekateri družine so popolnoma izumrle. Koliko jih je pa ostalo, ko nihče ne ve za njih grobove.

"Pred božičem je bilo dve leti, odkar so zažgali Pevno. Bilo je okrog polnoči grozno streljanje. Bili smo pripravljeni na najhujše. Z mamom same nisva vedeli kaj početi. Kmalu se posveti nad Pevnom. Pogorelo je petim kmetom vse, živina in krma. Kako je bilo žalostno za pogledati. Naša vas je ostala nepoškodovana.

"Zopet jeseni 1944 leta je bila bitka čez Križno goro. Seveda, katere vasi so bile partizanom zatočišče, povsod se je moralo vse požgati. Tudi Križna gora je žalostno do tal pogorela.

"Pa se je začelo popravljati, da bo čez leta zopet nazaj, ker vsak si želi svoj dom nazaj. Pri Molčku na Trnju so tudi ravno o veliki noči zažgali dom.

To so naredili domači belogardisti, Matjaževci iz Trnja. Francka pa ustrelili, ženo s šestimi otroci izselili. Sedem sinov in ena hčer so bili v partizanih. Kar je čudno, vsi so se srečno vrnili nazaj. V družini je 14 otrok. Sedaj so brez očeta in brez strehe, pa bodo tudi zidali novo hišo.

"Vas Dražgoče so pa Nemci že prvo leto popolnoma požgali, to je bilo še v januarju 1942 leta, v najhujši zimi. Kar ni zgo-relo, so pa še razstrelili. Bilo je vse uničeno. Veliko ljudi so postrelili, nekaj so jih izselili. Mnogo jih je pa ušlo med partizane. Tam se je boril tudi naš France. Tri dni je čepel v snegu. Mraza je bilo okrog 24 stopinj. Kako žalostno je bilo gledati, kadar so selili. Vedno smo bile pripravljene, da pridejo po naju, pa so menda pozabili, čeprav je bil France med prvimi, ki se je podal v gozdove med partizane.

"Skoraj vsi tisti so bili preganjani, kateri so imeli svojece med partizani. Napisala bi lahko cele knjige, kako je bilo. Vedno so bile v hiši preiskave, če je doma, čeravno je bil dostikrat. Grozilo so nam. Vseeno ga niso našli. Večkrat je kdo prišel povedati, da je kje padel, pa kmalu se je vselej potem doma živ pojavil. Prišel je ponoči in ostal po več dni doma. Bili smo izdani in znoter je bila preiskava. Koliko strahu, če ga bodo našli. Imel je v senu narejen bunker (skri-vališče). Tinček je imel pri nas senu spravljeno, da se je lahko skril. Pa so prišli Nemci in so celo hišo premetali, pa ga niso našli.

"Vidiš, tako je bilo iz dneva v dan, sama žalost. Sedaj, hvalabogu je pa teh skrbi konec, sedaj pa lahko svobodno hodimo in govorimo. Škoda da ne moremo priti skupaj. Toliko bi se imeli za pomeniti.

"Še eno veselje moram povedati. Po 27 letih je mama dobila pokojnino po atu. Stara Jugoslavija ni mogla dati par dinarjev; naša nova Jugoslavija še ni bogata, pa je lahko dala vsak mesec. Vsak mesec bo dobila ti-soč dinarjev. Je tako vesela. Samo dolgo naj še živi, da bo vsaj sedaj vedela, da je bil ata orožnik.

"Vas vse prav zelo pozdravim!

"Frančiška Potočnik."

ODMEVI Z RODNE GRUDE

Iz Jugoslavije bo postopoma odšlo v Češkoslovaško tri tisoč mladeničev, ki jih bo bratska republika razvrstila kot vajence v kovinarsko, tekstilno, elektro-tehnično, čevljarstvo, gradbeno, lesno in kemično industrijo. Med temi vajenci jih bo 300 iz Slovenije. Industrialno visoko razvita Češkoslovaška bo s tem pomagala Jugoslaviji vzgojiti industrialno izvežbane moči.

V Sloveniji so štiri okrožja z okrožnimi komisijami za agrarno reformo. Ta okrožja so v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu. V vseh štirih okrožjih znaša površina zemljiškega sklada za razdelitev agrarnim interesantom 207,217 hektarov zemlje. Od tega odpade na obdelovalno zemljo 37,435 hektarov, na gozdove pa 142,295. Največ te zemlje so posedovali veleposestniki, cerkve, samostani, banke in različne družbe. V prvem mesecu poslovanja je bilo v mariborskem okrožju razdeljeno okrog 3,000 hektarov zemlje, v celjskem okrog 1,500, v ljubljanskem 1,200 in v novomeškem 400. Število družin, ki žele dobiti zemljo, znaša v Sloveniji okrog 21,000, in vsem interesantom ne bo mogoče ustreči v domačih krajih; taki interesanti bodo dobili zemljo drugod, posebno v Vojvodini.

V črnomaljskem okraju v Beli Krajinu so bila razdeljena posestva graščin Gradac in Krupa med 37 malih posestnikov in delavcev. Drugod na Dolenjskem so prišla v poštev za razdelitev zemljišča graščin Podturn, Mirna, Ruperč vrh, Soteska, Klevež in Langerjeva v Bršljinu.

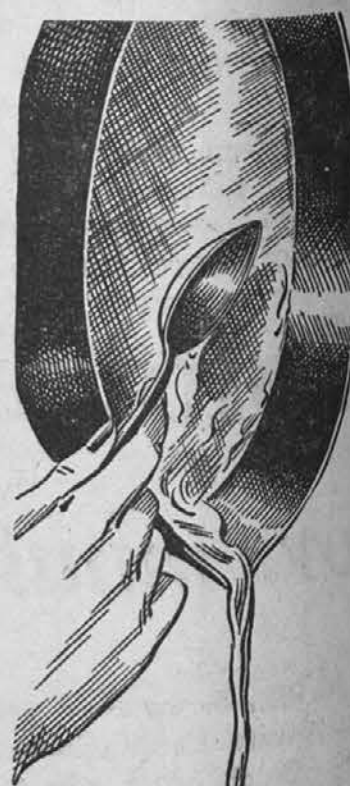
Državno podjetje "Poljopro-met" je v Vojvodini odkupilo 590 vagonov semenskega ječmena in ovsu v svrhu razdelitve krajem, katerim manjka seme-nja za posetev. Od tega nakupa je dobila Slovenija 15 vagonov ječmena in 30 vagonov ovsu. Ostalo je bilo razdeljeno v druge dele države.

Prebivalstvu Nove Štife pri Gornjem gradu so okupatorji požgali 110 poslopij. Teh revežev so se spomnili trbovelski rudarji in so zbrali zanje 40,000 dinarjev podpore. Istotako so zbrali lepe vsote denarne podpore za druge kraje težko prizadete Gornje Savinjske doline. Zastopnik trbovelskih rudarjev je pri izročitvi podpore Novi Štiti dejal: "Ko smo bili partizani v vašem kraju, ste nas podpirali. Zdaj vam vsaj malo vračamo za vašo naklonjenost."

Predsedstvo Slovenskega narodno osvobodilnega sveta je dne 14. februarja 1946 objavilo odlok, da se na podlagi ustave Federativne ljudske republike Jugoslavije spremeni dotedanji naziv Federalne Slovenije v naziv "Ljudska republika Slovenija."

Sindikalna podružnica gledališča je dne 24. februarja počastila spomin partizanskega pesnika Kajuha, ki ga je ob pohodu 14. osvobodilne divizije na štajerskem dne 22. februarja 1944 smrtno zadela nemška krogla pri Zavodnjah blizu njegovega rojstnega kraja Šostanja. Karel Destovnik, katerega partizansko ime je bilo Kajuha, je bil sin delavca, ki je študiral gimnazijo v Celju, in je kljub svoji mladosti pretrpel mnogo preganjanja. Padel je komaj 21 let star, toda zapustil je zbirko pesmi, med katerimi je nekaj najboljših v partizanski literaturi.

Slovenija ima sedaj šest kmetijskih gospodinjstkih šol. Takoj

If You Want More Soap,

Keep Turning In More USED FATS!

po osvobojenju sta bili obnovljeni taki šoli v Malj Loki na Dolenjskem in v Svečini pri Mariboru, na jesen pa so se odpre nove gospodinjstke šole v Vinomeru, Logatcu, v Rakičanu in v Poljčah na Gorenjskem.

Vojni dobičarji v Beogradu bodo morali vrniti ljudstvu 900 milijonov dinarjev. Dosedaj je bilo pred tozadevnimi komisijami preko 500 razprav, na katerih je bil 358 osebam in tveganju ugotovljen vojni dobiček v skupni višini 900 milijonov dinarjev.

Znanje je blagostanje!

V knjigi "A Nation of Nations" je veliko podatkov o Ameriki in Amerikancem. Kdor se želi resnično prepričati, naj prečita, oziroma si nabavi omenjeno knjigo. Spisal jo je naš marljivi, poznani in spoštovani ameriško-slovenski pisatelj Louis Adamič. Knjigo si lahko preskrbite pri nas, v uredništvu Enakopravnosti.

Novi grobovi

EDWARD JURGEK

Boboto zjutraj je po večlet-
rahlem zdravju premilil
Slavko Jurgek, star
stanujoč na 631 E. 185
preje je dolgo let vodil go-
na Calcutta Ave. Doma je
na Samobora na Hrvaškem,
zapuša očeta in več bratov
estra. V Ameriki je bival
Tukaj zapuša soprogo
rojeno Boben, preje Ho-
lter Mrs. Lucille Frater,
Mrs. James in Allan, ki vo-
stinično in lepotični par-
omenjenem naslovu, ter
Mrs. Anna Snider,
sestra Mrs. Mary Kri-
zgubila svoje življenje v
katastrofi. Pogreb se bo
v torek ob 1. uri popoldne
Zele in sinovi pogreb-
aroda, 458 E. 152 St. na
Park pokopališče.

MARTIN GLAZER

amo v petek poročali, je
v St. Alexis bolnišnici
Martin Glazer, stanujoč
Calcutta Ave. Pokojni
dovec. Njegova žena Mar-
je umrla pred 15 leti. Do-
bil iz vasi Koče, fara Sla-
je zapuša dva brata
in Franka, dve sestre
in Mary in več sorod-
Bil je član društva Zdru-
matje, št. 26 SNPJ. Tukaj
dve hčeri, Emily in Mrs.
Janesic, brata Jacka
narodnikov. Pogreb se je
zjutraj iz Josip Zele
pogrebnega zavoda.

ANTON PIZEM

vali smo v petek, da je
srečno hibo Anton Pi-
kajni je bil poznan med
kot "Blackie" in je bil
mar. Rojen je bil v Cleve-
Zadnjih šest let je delal
okraj. Bil je vete-
svetovne vojne. Tukaj
dva brata Johna in Mi-
ter tri sestre, Mrs. Mary
Mrs. Anna Maver in
Frances Champa. Pogreb
danes ob 10. uri zju-
Zakrjškovega pogreb-
aroda v cerkev sv. Vida
na Calvary pokopališče.

ON A. LAURICH ML.

ponedeljek je na svo-
na 1650 L St., Fresno,
umrl Anton A. Lau-
star 30 let. Zapuša za-
soprogo Bernice, rojeno
Spon, mater Mrs. Mary
19531 Naumann Ave.,
stri, Mrs. Bertha Klou-
Ann Vajner. Truplo
pripeljano v Cleveland
zahaja na mrtvaškem
svetkovem pogrebnem

NI PRISPEVKI ZA

KICEVO KAMPANJO

enaki odbor za izvoli-
nd J. Kovačiča v urad-
ga komisarja sporoča,
preje sledeče prispevke:
Furniture Co., 6612
Ave., \$5; Mr. Vinko
Payne Ave.; Miss
Charilich, 1090 E. 74
Mr. John Tomc, 1048 E.
ena uradu sta pa oddala
Mr. Frank Černe, ki
vino z zlatino na 6412
Ave., \$10 in Mrs. Mary
1031 E. 141 St., \$5.

STROJE ZA KOSITI TRAVO

EKSPERTNO NABRUSIMO, POPRAVIMO
IN PREUREDIMO
Imamo nove kose in kolesja za nadomestilo
DAJTE V POPRAVILNO SEDAJ!
Preprečite gnečo spomladi!
Tudi nabrusimo žage. Pridemo iskati in
nazaj pripeljemo ter kupujemo stroje za
kositi travo.

**Universal Mower
Grinding Co.**

Jim Gospodarich, lastnik
14928 SYLVIA AVENUE — PO 4089

Napredne Slovenke daro- vale \$300 za otroško bolnico v Sloveniji

(Nadaljevanje s 1. strani)

stala oba častna člana otroške
bolnice v Sloveniji. Hvala obe-
ma v imenu sirotin otrok.

To pa ni prvi dar iz Cerkov-
nikove hiše. Stalno in mnogo sta
v preteklosti podpirala vsako
SANSovo udejstvovanje. Imata
v srcih zavest in čut do svojega
naroda.

Zadnji teden sta povabila v
svoje prostore vse one vojakke
(njih žene in dekleta), ki so se
srečno vrnili iz armade ter jih
pogostila kot dobre sosedice in
odjemalce. Tudi to je dobro delo
in izraz pravega priznanja in
hvaležnosti.

Mrs. Mulej je obiskala naša
poznana Slovenca Vinceta in
Rose Jurmana. Oba sta prispe-
vala, oba sta postala častna čla-
na, izročila sta ji vsak po \$100.
Spet prispevek od ene družine
\$200. Hvala jima lepa, in da bi
imela še več posnemalec.

Mrs. Rose Petrovič je stopila
k družini Frank in Frances Koc-
jan na 1031 E. 70 St. Dobila je
štiri darove pri tej zavedni dru-
žini: Oče \$15, mati \$15, a hčer-
ki vsaka po \$10, skupaj \$50.
Kako lepo je to, ko družina pri-
speva. To je dokaz, da vsa dru-
žina čuti, in take družine nekaj
štejejo med nami. Prav topla
zahvala vsem.

Mrs. Peterka je šla med naše
Slovenke na Jutroven, v New-
burghu. Tam je nabrala in izro-
čila SANSu \$151. Ko je po te-
žavnem delu stopila v Zadniko-
vo gostilno na E. 93 St., da si
privošči malo prigrizka, se je
tako opravičila, da ni prišla
nabirat za bolnico. Vedela je, da
je Zadnikova družina dala že
\$100. Ko je odhajala, pa je ime-
la \$25 več, da ni šla prazna iz
hiše. Mr. in Mrs. Zadnik sta že
dosti pomagala SANSu s svoji-
mi prispevki in obiskanjem na-
ših prirediteljev. Hvala jima lepa!

Mr. Louis in Jennie Oblak, ki
imata trgovino s pohištvo na
6612-14 St. Clair Ave. sta tudi
večkrat prispevala za pomožno
akcijo JPO, SS ter pomagala
povsod, kjer je bila pomoč po-
trebna našemu narodu v domo-
vini. Za Jugoslovanski dan v
Clevelandu sta po znižani ceni
prodala vse predmete, ki jih bo
oddal prireditveni odbor naj-
srečnejšim na tem dnevu. Sama
sta tudi poskrbela in plačala za
potrebne tiskovine. Zadnji te-
den pa sta izročila še \$25 za
otroško bolnico. Prisrčna jima
zahvala za njih naklonjenost, ki
ne ostane pozabljena med Jugo-
slavani v Clevelandu.

Clanice Progresivnih Slovenk
na St. Clairju tudi nabirajo de-
narne prispevke za SANSovo
podružnico št. 39. Načelnica je
vrlo aktivna in pridna predsed-
nica Mrs. Cecilia Subelj, ki ima
sledeče pomočnice: Mrs. Peter-
ka, Uršula Mulej in Rose Petro-
vich. Imena ste slišali, oziroma
čitali. Načelnica Subelj je izro-
čila že načelniku kampanje,
John Pollocku, vsoto \$526.41.

Vse priznanje gre tem požr-
tvovalnim ženam, ki hodijo od
hiše do hiše nabirat prispevke
za bolnico. Koliko dobrega so že
storile v preteklosti ter še ved-
no vršijo svoje delo usmiljenja
v prid revnih in hirajočih otrok

v domovini. Zato res priznanje
in čast tem ženam.

Jutri bo priobčeno prvo poro-
čilo, koliko so prispevali posa-
mezniki. Vredno in potrebno je,
da ga vsakdo prečita. Videli bo-
ste imena, čitali boste vsote, ka-
tere so prispevali. Vro zani-
mivo!
J. N. R.

Delavci ob volitvah

Tukaj v Ameriki ima vsak
državljan pravico, da na volilni
dan izbere svoje predstavnike
za razne urade in legislaturo.
Razumljivo, da se mu ob času
volitev vse ponuja in vsi kandi-
dati pridejo pred nas s sladkimi
besedami in lepimi obljubami.
Izkušnje so pa nam pokazale, da
ni vse dobrikanje in obljubova-
nje pred volitvami odkritosrčno,
in da smo po volitvah naj-
večkrat razočarani, ker ti naši
predvolitvami prijatelji postane-
jo naši sovražniki; ko pride
čas, da bi zagovarjali koristne
predloge, njim ni na tem, da bi
delovali za blagostanje navd-
nih državljanov, pač pa delajo
po navodilih lobije brezvestnih
političarjev in veleindustrije.

William A. Kastelic

Da se ti političarji poigrava-
jo z ogromnimi masami navad-
nega ljudstva, je krivo to, ko se
ne pobrigamo, da bi si ob času
volitev izbrali prave kandidate
za razne urade, ali pa da cele
volitve prespimo in se zbudimo
še, ko začutimo brco, batino,
namesto kruha.

Delavci nimamo organizacije,
da bi si postavili svoje kandida-
te na samostojni listi, zato od
časa do časa kandidira nekaj
ljudi z dobrim programom na
listi obstoječih strank. V tem
slučaju je edino kar moremo na-
praviti je to, da izberemo izmed
teh, kar je najboljšega. Zato de-
lo nam bo dana prilika v torek,
ko se bodo vršile primarne vo-
litve in našim delavcem so pri-
poročljivi in zaupanja vredni
sledeči kandidati:

Za zveznega senatorja Marvin
C. Harrison, za državnega sena-
torja A. I. Davey, Alfred E.

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNIČNE SMRTI
MOJEGA BRATRANCA

LOUIS KLUN

ki je za vedno zatisnil svoje oči
3. maja 1945

Leto dni je že preteklo,
kar od nas se ločil si,
lepša sonce tam Ti sije,
lepša zarja Ti rudi.

Zaljubljeni:
JOSEPH STARC, bratranec,
Cleveland, O., 3. maja 1946.

SKUPAJ V IZDAJSTVU — SKUPAJ PRED LJUDSKO SODBO

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca," Ljubljana, Jugoslavija

(Nadaljevanje)

KAZEN ZA ZLOČIN

Pet obtožencev je bilo obsojenih
na smrt z obsejenjem, 12 na smrt
z ustrelijo; 16 na težko prisil-
no delo za dobo od osem do 20
let, skupno na 230 let, eden pa je
bil oproščen.

Sodba je bila razglašena v ne-
deljo 23. decembra 1945 popol-
odne ob 16.15. Pred sodno palačo
se je okrog zvočnikov zbrala ve-
lika množica. V dvorani je za-
vladala smrtna tišina, ko je
vstopil sodni dvor s predsedni-
kom sodnikom Baričevićem
na čelu, ki je nato razglasil na-
slednjo sodbo:

"V imenu naroda je sodišče
po izvršeni razpravi razsodilo,
da so obtoženci krivi in se obso-
dijo:

"Ernest Peterlin, Vinko Meh-
le, Ladislav Križ, Jože Rorman
in dr. Peter Križaj na smrt z
obsejenjem.

"Dr. Janko Kostl, dr. Branko
Vrčon, dr. Branko Alujevič, Djo-
ko Vujočević, dr. Branko Jan,
Milan Finec, Jože Bajec, Miro-
slav Matelič, župnik Franc Cer-
kovnik, Martin Žekar, Pavle Ko-
vač in Anton Por na smrt z
ustrelitvijo.

"Vsi imenovani obtoženci so
obsojeni na trajno izgubo poli-
tičnih pravic in na zaplenbo vse
imovine.

Stevenson, Courtney D. Ward;
za državno legislaturo pa Wil-
liam A. Kastelic. O teh smo pre-
pričani, da so pošteni in vredni
zaupanja. Zato glasujemo za te
kandidate.

Louis Kaferle.

"Obsodba se ima izvršiti v
gornjem vrstnem redu.
"Na odvzem svobode s pri-
silnim delom so obsojeni:

"Franc Juvan, Ivan Tonja in
Alfonz Klemenčič za dobo 20
let, ter na izgubo vseh političnih
in državnih pravic.

"Stane Zagoršek za dobo 18
let in na izgubo častnih pravic
za dobo 10 let.

"Ivan Marinčič, dr. Karol
Vojska, Henrik Goričan, Jožef
Por, Božidar Rupnik in Alfonz
Thuma vsak za dobo 15 let ter
na izgubo političnih in držav-
ljanskih pravic za dobo 10 let.
"Inženir Stanko Dimnik in Jo-
žef Šavara vsak za dobo 12 let,
na izgubo političnih in držav-
ljanskih pravic za dobo 10 let.

"Dušan Verbič, inženir Jože
Rus in dr. Stane Grapar vsak za

dobro 10 let ter na izgubo politi-
čnih in državljskih pravic za
dobro pet let.

"Milivoj Lajovic za dobo osem
let, na zaplenbo deleža pri to-
varni Lajovic d. z o. z in podjet-
ju 'Volta' d. z o. z. ter na od-
vzem političnih in državljskih
pravic za dobo pet let in po-
vprečino v znesku 5,000 dinar-
jev.

(Dalje prihodnjič)

PRODAJAMO

vsakovrstno usnjo za pošiljke v
staro domovino za izdelovanje in
popravo čevljev, denarnic, itd.

IMAMO POLNO ZALOGO USNJA

JAKULIN

12520 SHAW AVE.,
ali pa pokličite ob večerih po 9.
uri na domu LI 2556

NAZNANILO

NAZNANJAMO, DA SMO OTVORILI

CLEVELAND APPLIANCE CO.

15515 Waterloo Road

s polno zalogo električnih in hišnih predmetov.
Izurnjena in jamčena postrežba na popravilih ra-
dio aparatov.

JOSEPH REPAR, poslovođa
poznani več let v Collinwoodu kot radio tehnik,
ter se je pred nedavnim vrnil častno odpuščen iz
armadne zračne sile, pri kateri je služil kot radar
tehnik.

X Znači prostor KJE SE NAHAJA BODOČNOST CLEVELANDA

X NA GLASOVNICI ni nikoli več pomenil za ameriško mesto kot bo pomenil za
Cleveland v torek, 7. maja, ko ga bodo volilci zaznamovali na glasovnicah, ki bodo odlo-
čile usodo sledečih predlogov:

\$35.350.000 bondna izdaja mesta Cleveland za javne izboljšave.

\$14.055.000 bondna izdaja okrajja Cuyahoga za javne izboljšave.

.8-Mill davek za clevelandske javne šole.

Skupna svota \$57.000.000 je nujno potrebna za izboljšave v korist ljudstva, brez poviša-
nja davčne mere—to je največja ugodnost, ki se jo je nudilo kateremukoli mestu.

To boste dobili ...

MESTO CLEVELAND

Izboljšave pri mestni bolnišnici
Poslopja v parkih in izboljšave
Mostove in izboljšana železniška križišča
Tlakovanje cest
Povečanje zverinjaka
Nova tržišča na Central in zapadni strani
Rekreacijske centre in igrišča
Tridesettisoč cestnih dreves
Izravnanje jezera Cuyahoga
Nov Central viadukt
Nove incineratorje za odpadke
Odvodovne kanale
Zdravstvene centre
Izboljšave 12 pokopališč
Nova policijska in ognjegašna poslopja
Povečanje zrakoplovišča in pristanišča na
obrežju jezera

Povečanje poslopja za odstranitev odpadkov
iz vodnih kanalov

JAVNE ŠOLE V CLEVELANDU

Dve novi Junior High šoli
Štiri nove ljudske šole
Novo strokovno šolo
Igrišča
Izboljšane telovadne šole
Izboljšana poslopja
Nove telovadnice

OKRAJ CUYAHOGE

Bolniško poslopje za jetične
Splošno bolnišnico za kronično bolne
Okrajno administracijsko poslopje
Okrajno mrtvašnico
Zrakoplovišča

S TEM, DA VOLITE ZA VSEH 24 PREDLOGOV, VOLITE 24-KRAT ZA
VAŠO LASTNO KORIST

Volite DA na vseh 24 predlogah in volili boste ZA bodoč-
nost Greater Clevelanda

Cleveland je ponosen na svojo preteklost, toda mora graditi tudi za svojo bodočnost. Mi
sedaj živimo v novi dobi, v tekmovalstvu z ameriškimimi mesti, ki je najbolj živahno v
zgodovini naše dežele. Da smo kos temu tekmovalstvu, se mora Cleveland pripraviti za
probleme današnjega dne in zahteve jutrišnjega dne.

The CLEVELAND CHAMBER of COMMERCE

Serving Cleveland Since 1848

Avto kupim

Zelim kupiti dobro ohranjen
avto 1939-1940 ali 1941 leta.
Kdor ima za prodati naj po-
kliče KE 6244.

ŽENSKÉ za hišne služkinje

5. pop. do 1.40 zj.
5 večerov v tednu
\$34.00 tedensko

V downtown poslopju

Zglasite se v

Electric Building

700 Prospect Ave.
soba 901

Ženski uposlevalni urad

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

IŠČE SE

delavca za pomagati pri cement-
nih delih. Dobra plača. Vpraša
se na 1001 E. 74 St.

NOVE IN STARE STREHE

Lake Shore Roofing &

Sheet Metal Co.

MR. URBANČIČ, zastopnik

651 EAST 152nd ST.

GL 2362-2363 Nites: IV 3665

SLOVENSKO-AME- RIŠKA KUCHARICA

SE SEDAJ DOBI V CLE-
VELANDU

in sicer v pisarni

Mr. August Kollander

6419 St. Clair Ave.

ter v trgovini

Mr. Jože Grdina

6113 St. Clair Ave.

Oba imata knjige v zalogi in
bosta rada postregla rojaki-
njam, ki želijo imeti to lepo, ve-
liko in koristno knjigo.

Za dobro kapljico posetite

KOROŠEC WINERY

6629 ST. CLAIR AVE.

kjer vam postrežemo z najbolj-
šim vinom, kakršnegakoli želite.

Vinarna je sedaj zopet odprta
kot ponavadi.

3 ali 4

sobe se želi dobiti v najem
za mater in odraslo hčer, ki
dela. Kdor ima za oddati, naj
pokliče KE 2419 ali EN 3931.

24" ENGINE LATHE OPERATOR-
JI—PRVOVRSTNI za 2. in 3. shift

HORIZONTAL BORING MILL
OPERATORJI
2. in 3. shift

Broden Construction

22800 Lakeland Blvd.
IV 5770

OGLAŠAJTE V —

"ENAKOPRAVNOSTI"

PREGLEJTE

žlebove—odtekalnišča—strehe
in naročite takoj
KAKOVOST IN IZDELAVO
WM. POWELL
16354 EUCLID AVE., pri Ivanhoe
GL 4540

THOMAS FLOWER SHOP

Cvetlice za vse namene

14311 ST. CLAIR AVE., GL 4316
Albin, Andy in Fred Thomas,
lastniki

UREDNIKOVA POŠTA

Poročilo odbora za spomenik

Cleveland, O. — Da ne boste mislili, da odbor, ki deluje za postavitev spomenika našim borcem, fantom in dekletom, ki so služili v ameriški armadi, spimo spanje pravičnega, tukaj v okolici Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., sporočam javnosti, da je naš odbor prav pridno na delu.

Tako mi je v veliko veselje, da morem sporočiti javnosti nadaljne prostovoljne prispevke za ta namen, ki smo jih prejeli v aprilu. Posebno zahvalo naj sprejmejo naše zavedne žene, ženski odsek Slov. del. doma na Waterloo Rd., ki je darovalo lepo vsoto \$50.

Nadalje so darovali po \$10 sledeči: Anton Dolgan, Anton Gubanc, Frances Fajdiga, John Rozance, Louise Cebren, Louis Rijavec, Julia Makovec, Joe Pozelnik, Josephine Puntar, Joe Campa.

Joe Grošel je prispeval \$8, in Leopold Simončič \$6.

Po \$5 so prispevali: Ludvik Lukanc, Tony Prijatelj, Anton Jankovich, Stanley in Viktor Cavdek, Frank Kosich, John Prudish, Louis Florjancić st., Frank Pucel, Frank Medved st., Edward M. Racich, Anton Nachtigal, Andrej Artel st., Frances Korenčič, Mrs. Kushar, Joseph Reja, Demokratski klub 32. varde, Mr. in Mrs. Lekšan, Angela Kalin, Anton M. Germ st., Mrs. L. Radell, Antonia Mehle, Frank Novak, Joe Modic, Leo Jalovec, Frank Stupar, Mr. in Mrs. Zupanc, Mrs. Martin Germ, John Russ, Mr. in Mrs. Zakrajšek, Anton T. Wutchiett, Mr. Morel, Frances Blatnik in Mr. in Mrs. Zdolšek.

Po \$3 so prispevali: Joseph Zele, Alice Milavec, Frances Fortuna, Mrs. A. Urnkar, Mrs. Meglič, Frank Krivec, Ignac Vidmar.

Po \$2 so prispevali: Stanley Tomšič, E. in M. Schiberl, Mrs. Crainer, Steve Valenčič st. Julia Metelko, John Skvarca, Mary Vidrich, M. Urbas, Mrs. F. Stupar, A. Zagar, J. Winter, A. Winter, Frank Žnidaršič, Joe Stražišar, Joe Kastelic, Angela Oblak, Mrs. Canjč, Mrs. Mi-

helič, John Brodnik, Andrew Ipavec, Josephine Barbo.

Po \$1 so prispevali: Mary Lušin, Margaret Rožance, Rozi Novosel, Mary Habat, Jennie Stavanja, Jos Merhar, Josephine Zafred, John Lokar st., A. Jarm, J. Debeljak, A. Kozar, A. Vetrak, Wm. Winter, M. Rahotina, Joe Urajnar.

Vsem darovalcem se odbor najlepše zahvaljuje. Obenem pa prosimo, kateri še niste nič prispevali, da se odzovete po svoji moči. Vsak dar je dobrodošel. Zavedajte se, kako bo ta spomenik v ponos vsem, ne samo našim fantom in dekletom, ampak celi collinwoodski naselbini. Se pozni rodovi ga bodo radi videli in bodo ponosni na njega. Seveda, s tem so veliki stroški, ker je danes za vse reči visoka cena. Ampak delo se mora enkrat skončati in upamo, da se bo vse srečno izteklo.

Želimo še dosti posnemovalcev darovalcem, da bi se odzvalo še večje število dobrih ljudi in da bi prispevali po svoji moči v ta namen.

S pozdravom, Gertrude Koshel, tajnica.

Zahvala po obisku

NEW SMYRNA BEACH, Fla.

Sedaj sem zopet doma po pet tednih potovanja in obiskovanja v Clevelandu, O. Res, kar srce se mi smeje od radosti, vse se mi presenečenja, videti svoje prijatelje in prijateljice, po poldrugoletnem bivanju v Floridi.

Res je, da kjer so Slovenci, tam je prijazno in polno tudi duševnega življenja. Za velikonočne praznike sem stopila v hišo k Mr. in Mrs. Frank Jelerčiču. Ko vstopim, vidim vse polno raznih cvetic, da ni bilo niti prostora za hoditi. Videla sem takoj, da so močno zaposleni s svojim poslom in da jim pomagajo pri delu njih prijatelji in prijateljice. Predvsem sinova, Albert in Rudy Jelerčič, ki sta me vprašala, kaj želim, ko sem vstopila. Vprašala sem, kje je Mrs. Jelerčič in njen soprog Frank.

"Počakajte malo," pravi eden. Nato se prikaže prvi France s smehljajem. Brž povprašam, kje je žena Jennie. Čez par minut se tudi ona prikaže z enako veseljem brazom. Nato me pelje v pritličje. Sem kar ostrmela, ker

je bilo spodaj toliko lepih deklet, ki so delale velikonočne šopke za dekleta in žene, za priložnost na prsa. Tam je Mrs. Jelerčič vezala lepe trakove k tem šopkom; druga dekleta so polagale potem šopke v lepe škatlice in dale gor imena naročnikov. Tako so bili tedaj pred prazniki zaposleni noč in dan.

Jaz sem bila zelo presenečena, da obstoji med Slovenci taka navada, da si v tolišem številu kupijo za velikonočne praznike take šopke. "Zakaj pa ne?" pravi France. Frank Jelerčič in njegova žena Jennie se udeležita priredb povsod, kjer je kaj naprednega in kulturnega. Večkrat poseže tudi v žep. Ima tudi raznovrstne znamke, male, srednje in velike. Včasih tudi za peko prime in podpiše svoje ime na mali papir in škatla gre naprej.

Zdi se mi, da vidva ne bosta nikdar zaspala. S svojimi cveticami ostaneta ljudem v trajnem spominu. Naša dolžnost pa je takim ljudem pomagati, kadar prilika nanese; v slučaju kakšne nezgode pa še prav posebno gotovo.

Opazila sem tudi, da kadar je ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., France gre v vrsto in si poišče najlepše mlado dekle, da gre z njim plesati njemu tako priljubljeni valček. No, saj dekleta ga tudi spoštujejo, se kar tepejo za njega. Zena Jennie se pa temu samo smeje, ona ga pač najbolje pozna, bolj kot tisti, ko njega gledajo. On poišče vse prostore, seveda z valčkom vred. Komadi morajo biti dolgi, on pa kar okoli po dvorani. Tako je bilo pri nas v Slovenskem domu v Floridi. Ima čisto prav.

Od Jelerčičevih sem se podala na St. Clair Ave., ali bolje povedano k Mr. in Mrs. Peterka na E. 68 St. Tam je nekaj veselega. Ta dva sta me sprejela v hišo kar k obložen mizi. Nato

je prišel domov še njun sin John, kateri je zaposlen z igranjem na harmoniko v Studio na Euclid Ave.

Le tako naprej, Johnny! Želim Ti veliko uspeha. Kot tudi tvoji družini, ker imaš dobro mamo, očeta in sestro. Vsi so naprednega mišljenja. Živeli!

Potem sem šla na obisk k Mr. in Mrs. Ogrin, ki stanujeta na E. 146 St. in Lake Shore Blvd., kjer imajo prav lepo hišo. Ona dva sta tudi zelo postrežljiva v vseh oziirih. Prav lepa hvala za vse skupaj.

Nato sem šla pa k moji sestri in njenem soprogu Antonu in Matildi Černe, ki stanujeta na 22675 Ivan Ave., Euclid. Seveda, tam sem bila pa kar doma s polnim oddihom, da se odpočijem. Brž sem povprašala, če Mr. in Mrs. Skok še živita. Odgovor dobim, da še živita. Torej pojdemo jih obiskati.

Mrs. Skok ima lepo trgovino, slaščičarno na St. Clair Ave., in E. 232 St. Sladoled kar sami izdelujejo doma. So zelo prijazni in postrežljivi ljudje. Zabavajo se tudi s cveticami, ker imajo svoj svet dobro obdelan, tako da se človek mora ustaviti in pogledati.

Pomlad je tukaj. Vse je v cvetju. Vrtovi so zeleni in okrašeni s cveticami in drugimi setvami. Želim, da bi vam vse uspelo, kakor se je lepo pokazalo.

Skoraj gotovo sem kakšnega dobrega prijatelja ali prijateljico izpustila, da nisem obiskala kar je pa največ vzrok, ker je bilo za vse premalo časa. Drugič pa zaradi avtomobila. Moji ljudje, ki živijo v Wickliffe, so bili vsak dan zaposleni in ker živijo precej vstran iz Clevelanda, ni bilo mogoče vseh obiskati, za kar prosim, mi oprostite. Vsem skupaj, pa, katere sem vas srečala pa lepa vam hvala, ker ste mi šli tako vsestransko na roke.

Obiskala sem tudi Mr. in Mrs. Kozar, kateri lastujejo vinarstvo na Waterloo Rd. Oni imajo dobro kapljico za suha grla, lepe protore in izbornu pritličje.

Od tam sem se podala k njegovemu prijatelju Gustinčičevim, kateri imajo farmo v Perry, O. Tam je tudi precej za videti.

Še enkrat izrekam prisrčno zahvalo vsem mojim prijateljem in prijateljicam in vsem, ki ste mi šli tako prijazno na roko ob času mojega bivanja v Clevelandu, katero mi ostane do smrti v spominu. Ako kdo potuje v Florido, naj se pa ustavi pri nas v New Smyrna Beach in bom vse z enakim veseljem sprejela in goste postregla po moji moči. Pozdrav vsem naprednim Slovincem in Slovenkam, vaša Josephine Rodica.

Vino in žganje je drago na Dolenjskem

Poznani Jos. Pograjc, 920 E. 73 St., je prejel pismo od svojega brata Franca iz Poljan pri Žužemberku, v katerem mu sporoča, da je pakete v redu prejel in da je vse poslano prav prišlo.

Dobil je tudi nekaj števil Enakopravnosti in se mu list zelo dopade. Doma se imajo primeroma Orjejo, kadar si morejo izposoditi kakšne konje, ker sami nimajo vprežne živine. Liter vina velja sedaj na Dolenjskem 52 dinarjev in liter žganja pa 256 dinarjev. Iz tega je razvidno, da bodo tako pijačo bolj malo pili, pravi brat.

Mark McElroy kandidira za senatorja

Mark McElroy je bil pred vojno councilman v mestni zbornici iz 3 varde in sicer od 1938 do 1942 leta. Potem je bil poklican k vojakom, kjer je bil odpuščen v septembru lanskega leta. Od tedaj je bil uposlen kot izvršni tajnik Ohio Veterans Commission.

Kot mestni councilman se je posebno zavzemal za povečanje mestne elektrarne in za nakup clevelandске pocestne železnice. Leta 1942 je bil načelnik komiteja za varnost in je izvedel reorganizacijo policijskega in ognjeasne sistema in dosegel je tudi povišek plače za moške v obeh oddelkih.

VOLITE ZA WILLIAM A. KASTELIC KANDIDAT ZA DRŽAVNEGA POSLANCA

na demokratski listi

Primarne volitve, 7. maja

Oddajte vaš glas za poštenega, energetičnega in zmožnega kandidata

NAČELNIK PAC FISHER BODY LOCAL 45

PODPIRAJTE SVOJE LASTNE KANDIDATE

PRAV GOTOVO pojdite na volišče JUTRI in urgirajte vaše prijatelje, da naj volijo za

EDWARD J. KOVACIC ZA COUNTY COMMISSIONER

(Okrajnega komisarja) DEMOKRATSKE PRIMARNE VOLITVE,

V TOREK, 7. MAJA, 1946

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjamo, da je nemila smrt dne 22. marca pretrgala nit življenja

Martinu Skedel

Blagopokojnik je podlegel posledicam operacije v starosti 64 let. Doma je bil iz Stare vasi, fara St. Jernej, odkoder je prišel v Ameriko pred 34 leti, in je bil član društva Lipa, št. 129 SNPJ.

Pogreb se je vršil dne 25. marca iz Zakrajškovega pogrebne zavoda in po opravljenih cerkvenih obredih v cerkvi sv. Vida smo ga položili k večnemu počitku v naročje matere zemlje na Calvary pokopališču.

Tem potom se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so poklonili krasne vence v zadnji pozdrav pokojniku.

Najlepša hvala tudi vsem, ki ste darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnika, kot tudi vsem, ki ste dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Iskrena hvala vsem, ki ste prišli pokojnika pokropiti, ko je ležal na mrliškem odru ter ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Našo zahvalo tudi izrekamo Rev. Baragi za opravljene cerkvene pogrebne obrede ter pogrebne zavodu Frank Zakrajšek za izvrstno urejen pogreb in vsestransko najboljšo postrežbo.

Bodi vsem, ki ste nam na en način ali drugi pomagali v dneh smrti pokojnika, izrečena najlepša zahvala.

Dragi pokojnik, prestal si trnjevo pot življenja in odšel si v kraj večnega mira in blaženstva, tja, kjer ni ne trpljenja ne muk. V grobu hladnem zdaj počiva Tvoje truplo, a spomin na Te bomo ohranili med nami za vedno! Počivaj v miru!

ŽALUJOČA DRUŽINA HRASTAR

Cleveland, Ohio, dne 6. maja, 1946.

CONSTRUCTION LOANS STRAIGHT BANK LOANS FHA LOANS G I LOANS

PROMPT SERVICE LOW INTEREST RATES Monthly Reduction Loans

APPLY AT

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 5670

Vrnite vašega veteranskega

kongresmana ROBERT

Crosser

in

NAGRADITE GA

za

ZVESTO IN POŠTENO DELO

Demokratske primarne volitve 7. maja za 21. distrikt

ZA NAPREDEK V NAŠI NASELBINI

VOLITE PROGRESIVNO

Vprašajte za demokratsko listo

Volite za

FRANK J. LAUSCHE ZA GOVERNOR

EDWARD PUCEL

Za člana državnega centralnega odbora

20. KONGRESNI DISTRIKT

V 10. vardi volite za

kandidate kot člana odbora za centralnega odbora

PRECINCT COMMITTEE

Za precinct

A X Walter Hrenov

B X Frances Perence

C X Albin J. Karlović

D X Julia Janovec

E X Mary Janovec

F X Virginia Dombrowski

G X Cecelia E. Dulek

H X Albert E. Dulek

I X Ernest Boshnoff

J X William Sherry

K X Raymond Kienitz

L X Joseph Ziegler

M X Ann Gustafson

N X Donald A. Hrenov

O X